

MIKITA ZALATAROU, UNGDOM, BELARUS

GRIPANDEN OCH VÅLD UNDER BELARUS PROTESTER

Massprotester bröt ut i Belarus samma kväll som presidentvalet den 9 augusti 2020 ägt rum, efter att de officiella valresultaten hade tillkännagivit en jordskredsseger för Aleksandr Lukasjenko, president sedan 1994. Resultatet stred mot informella vallokalsundersökningar och en utbredd känsla bland väljare, att oppositionskandidaten Svetlana Tsikhanouskaja skulle ta hem en tydlig seger. Tusentals människor gick ut på gator och torg runt om i landet i protest mot valet som de hävdade var riggat. Under dagarna och veckorna som följde valet fortsatte människor att demonstrera.

Amnesty International har tillsammans med lokala människorättsgrupper samlat in vittnesmål från demonstranter i Belarus som beskrivit att de blivit torterade och/eller utsatta för misshandel i häkten. Vittnen har berättat att de tvingats klä av sig nakna, blivit slagna och hotade med våldtäkt. Folkmassor som stått utanför ett förvar i Minsk har uppgett att skriken från tortyroffer hörts ända ut, vilket det även finns videobevis på. Belarusiska myndigheter tycks vara villiga att ta till extrema metoder och begå grova kränkningar mot mänskliga rättigheter för att hindra fredliga protester.

Myndigheter i Belarus fortsätter med kraftåtgärder mot den politiska oppositionen och med en fullständig likgiltighet för mänskliga rättigheter. I februari i år hade 30 000 människor frihetsberövats i enlighet med administrativa lagar för att ha deltagit i fredliga protester. Fler och fler demonstranter, journalister och människorättsaktivister åtalas och döms till långa fängelsestraff.

16-ÅRIGA MIKITA SATTES I ISOLERINGSCELL UNDER SEX MÅNADER UTAN RÄTTEGÅNG

Den 10 augusti i staden Homel, sydöstra Belarus, stod 16-åriga Mikita vid en busshållplats och väntade på en kompis. Runt honom på det stora torget pågick en demonstration mot det omstridda valresultatet i presidentvalet. När demonstranterna började skingras och någon sa åt Mikita att springa följde han med folkmassorna. Dagen efter grep polisen Mikita i hans hem och placerade honom i häkte. De utsatte honom för misshandel, bland annat med en elchockspistol, under gripandet och när han satt frihetsberövad. Polisen förhörde Mikita utan närvaro av advokat eller vuxen målsman. De lät honom även sitta i isoleringscell i sex månader utan rättegång, i strid med människorättsprinciper om behandling av frihetsberövade barn. Mikita har dessutom epilepsi vilket också utgör en risk för hans hälsa och välbefinnande i häktet.

Mikita står anklagad för att ha kastat en molotovcocktail mot två kravallpoliserna, något han själv förnekar. Under rättegången vägrade han att avge vittnesmål, med hänvisning till den konstitutionella rätten att inte behöva vittna mot sig själv. Det enda vittnet som kunnat identifiera Mikita specifikt har uppgett att han sett Mikita slänga en flaska i en papperskorg. På dagen för det påstådda brottet pågick stora protester i Homel, men enligt media var de fredliga utan större oroligheter. Trots det står Mikita anklagad för att ha orsakat tumult. Den 22 februari 2021 dömdes Mikita och fick fem år i ungdomsfängelse.

Mikita är en helt vanlig tonåring som drogs in i massorna av demonstranter under proteströrelserna i Belarus. Sedan dess har han levt i en mardröm. Hans rättigheter har upprepade gånger kränkts av Belarus myndigheter sedan dagen då han greps, och han dömdes i en mycket orättvis rättsprocess.

AMNESTY KRÄVER ATT:

- Belarusiska myndigheter släpper Mikita och ger honom en rättvis rättegång!